

УДК 339:146:684(477)

Корольков В.В.¹, Бутова І.Г.²

¹ канд. екон. наук ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ-514м. ЗНТУ

РИНОК МЕБЛІВ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Ринок українських меблів є достатньо новим, однак і інші українські товарні ринки відносно молоді та поступово набирають оберти та активно розвиваються. Незважаючи на не досить тривалий період розвитку, можна виділити декілька вагомих етапів.

У період до 1987 року на ринку меблів було представлено всього один сегмент, в основному побутові меблі, а постачання для різних установ і організацій спеціальних меблів мали планово-розподільний характер. Усі побутові меблі склалися приблизно з 30 найменувань товарів вітчизняного виробництва. Типовим для цього періоду була широка пропозиція меблів низької якості за недорогими цінами [1].

Протягом з 1987 по 1990 року державне регулювання стало більш м'яким, а можливість відвідування зарубіжних країн дозволила виробникам проаналізувати європейський асортимент, його якість і цінову політику.[2]

Після 1990-х років в нашій країні простежувалась нестабільна політична й складна економічна ситуація, яка певною мірою сприяла тому, що великі меблеві комбінати радянських часів не змогли пристосуватися до нових економічних умов і поступилися у конкурентній боротьбі польському виробникові. Імпорتنі меблі в той час стали основою продажів.[1]

Наступний період з 1997-2007 років – час формування нової банківської системи, для якого характерним було збільшення обсягів кредитування підприємств і населення. Таким чином, за допомогою кредитів, стимулювався попит. На отримані кредити будували нові квартири, які необхідно було обставити меблями. Попит випереджав пропозицію на всі види меблів і комплектуючих. У цей період почав зароджуватись новий клас національних виробників меблів, який потіснив імпорт, а вакуум, що утворився після банкрутства радянських меблевих підприємств-гігантів, було

заповнено. Отже, наявність стабільного попиту на меблі і сприятливі умови формування пропозиції з боку виробників визначили досить динамічне зростання українського меблевого ринку.

До 2008-2009 років ситуація у вітчизняній меблевій галузі була стабільно прогресуючої. У післякризовий період 2009-2010 років зростання продовжилося [2].

Впродовж декількох років вітчизняні виробники оновлювали устаткування, пристосовувались до нових технологій виробництва та застосовували сучасні матеріали. Якість українських меблів помітно зросла і вони стали конкурентоспроможними. Великої уваги почали приділяти додатковим послугам, скороченню термінів доставки готових меблів та ін. З'явилась велика кількість всіляких магазинів і магазинчиків, салонів і маркетів, у яких було запропоновано різноманітні меблі від вітчизняного виробника, асортимент яких задовольняв будь-які потреби населення: від дуже популярних кухонь до менш популярних м'яких офісних меблів у ціновому діапазоні від «економ» до «преміум».

У 2001 році створюється профільна бізнес-асоціація – «Українська Асоціація Меблевіків» (УАМ), як добровільне, незалежне, некомерційне об'єднання підприємств, організоване на основі рівноправності, вільного волевиявлення і єдності економічних, юридичних, соціальних та інших інтересів своїх членів. Метою діяльності УАМ є об'єднання зусиль компаній, що працюють у меблевій галузі, захист та лобіювання їхніх прав та інтересів.

Переважна частка меблевих потужностей України належить старим підприємствам, які ще не встигли переорієнтуватися на нові потреби українських споживачів. Внаслідок цього на меблевому ринку України домінує імпорту. Проте, з кожним роком українські виробники намагаються ретельніше досліджувати смаки та потреби споживачів і задовольняти їх.

Одним із основних показників розвитку торгівлі є роздрібний товарообіг. Роздрібний товарообіг – це реалізація товарів населенню для особистого споживання в обмін на його грошові доходи, а також продаж товарів ринкового фонду організаціям і установам для колективного споживання та задоволення їх господарських потреб. Такий продаж ще називають дрібним оптом [3].

У загальному і цілому, до основних факторів, що впливає на розвиток вітчизняного меблевого ринку, необхідно віднести:

- структуру витрат споживачів (більше половини всіх витрат займають продовольчі товари, що істотно обмежує розвиток непродовольчого сегмента);
- нестабільність попиту на меблі;
- пошук ринків збуту (бар'єри входу на європейські ринки);
- динаміку цін на ресурси;

- показник стабільності в країні;
- розвиток продажів в Інтернет-магазинах;
- особливості державного регулювання (квоти, регулювання експорту);
- співвідношення ціни і якості асортименту;
- наявність фінансових і кредитних ресурсів, а також відсутність інвестицій [4].

До основних стримуючих факторів розвитку виробництва меблів в Україні експерти відносять:

- підвищення вартості сировини і комплектуючих;
- нестача кваліфікованих кадрів;
- зростання частки нереалізованої продукції;
- додаткові витрати у вигляді витрат на зберігання і логістику;
- нестача фінансових і кредитних ресурсів, а також відсутність інвестицій.

Згідно з даними державної служби статистики, в період 2013-2017 рр. виробництво меблів в Україні характеризувалося нестабільною динамікою. Показники обсягів реалізації меблів в натуральному вираженні мали тенденцію до скорочення, при цьому в грошовому вираженні, починаючи з 2016 року, спостерігається деяке зростання, що свідчить скоріше про вплив фактора росту цін на меблі.

Імпорт меблів до початку 2018 р склав 257009,1 тис. дол. США, що на 43% менше, ніж в 2013 р Обсяг експорту меблів значно перевищив імпорт і до початку 2018 р склав 542322,6 тис.дол. США, що на 36,5% більше, ніж в 2015 р При цьому темпи обсягів експорту, по відношенню до 2016 р, знизилися на 11%. На стан експорту істотно вплинула політична ситуація в країні, що підштовхнуло виробників змінити географію країн-імпортерів української меблів, і збільшити потік експорту в країни ЄС [5].

На сьогоднішній день меблевий ринок України є досить прибутковим, і тому з кожним роком з'являється все більше нових фірм, що виробляють та реалізують меблеву продукцію. Відповідно зростає і конкуренція на ринку. Звідси можна зробити висновок, що зовнішнє середовище підприємств меблевої галузі є досить складним та невизначеним. Однак, при детальному аналізі зовнішнього середовища, та своєчасній реакції на зміни в ньому, існують реальні можливості щодо розвитку підприємницької діяльності на даному ринку, тобто ринку меблів України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Товарна структура роздрібного товарообороту підприємств в Україні (2005-2012 рр.). [Електронний ресурс]//Офіційний сайт Державної служби статистики.–Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. [Електронний ресурс]//– Режим доступу: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/postepennyj-rost-doli-otchestvennyh-proizvoditelej-analiticheskij-obzor-rynka-mebeli-ukrainy>

3. Товарна структура роздрібного товарообороту підприємств в Україні (2005-2012 рр.). [Електронний ресурс]//Офіційний сайт Державної служби статистики.–Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Надтока Т.Б. Соціальний розвиток промислового підприємства та механізми його управління//Управлінські технології у рішенні сучасних проблем розвитку соціально-економічних систем: монографія/Т.Б. Надтока, Г.А. Какуніна, О.В. Мартякова та ін./за заг. ред. О.В. Мартякової.–Донецьк: Вид-во ДонНТУ, 2011.–744 с.

5. Державна служб статистики України. [Електронний ресурс]//Офіційний сайт Державної служби статистики.–Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>